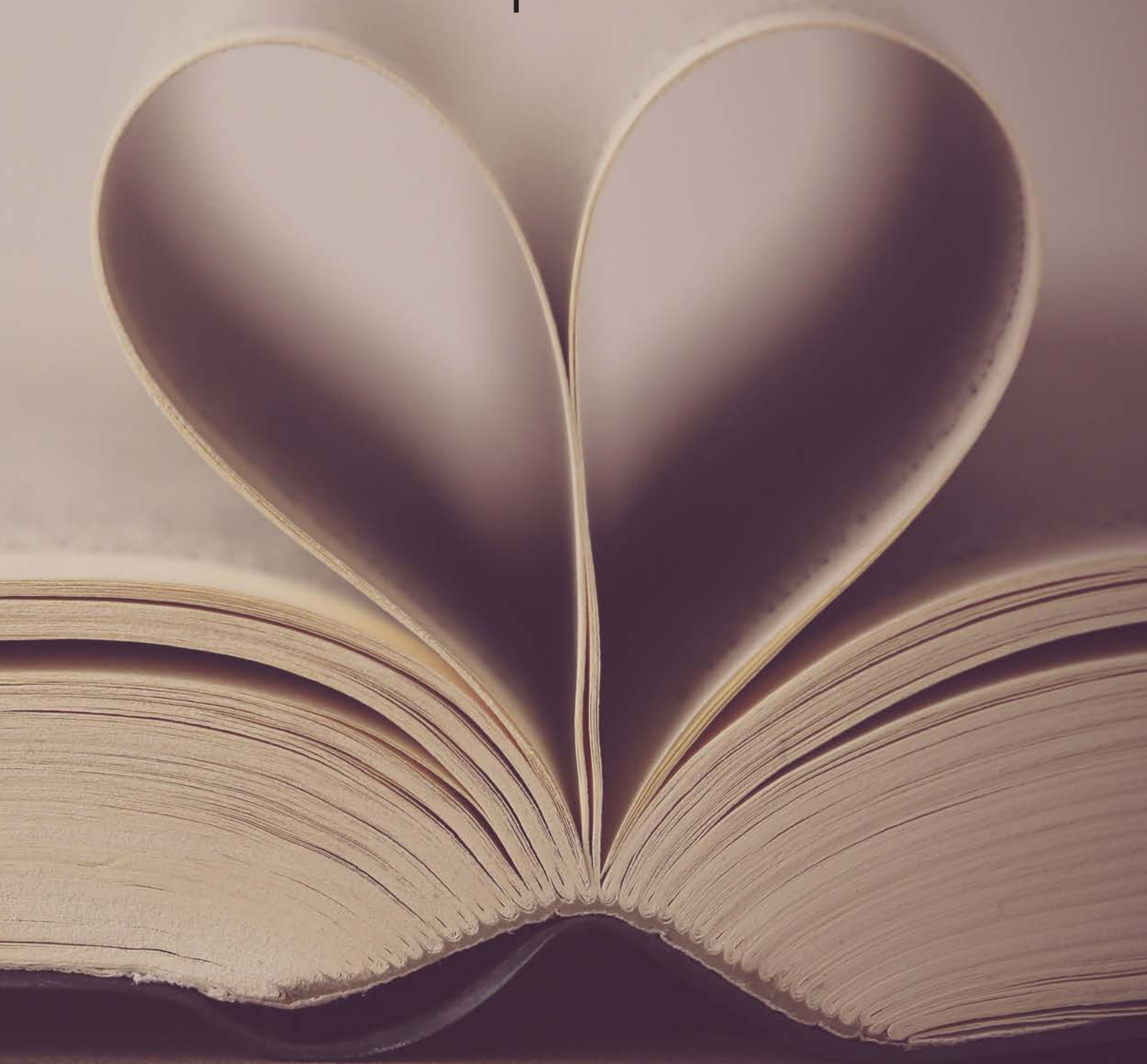

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ו - און

בלבבי משכן אבנה

און

און, א' - ו' - נ' - באופן אחד הניקוד הוא און כל' הפסוק "יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו", ומאותו שורש בלשון הקודש יש את המילה און כמו שנאמר בקרא "כחי וראשית אוני". וכידוע מאד מה שמובא בראשונים, ברד"ק ועוד, שאותיות ון בלשון הקודש הם באין להקטין את הדבר, והדוגמא השורשית לזה היא איש - אישון שהוא איש קטן הנראה בעין במקום השחרורית שבעין, ולפי"ז לענינא דידן, ראשית כל האותיות כולם היא האות א', והון שמצטרפים לא' הם ההקטנה של הא', ההקטנה של מציאות הראש, מציאות ההתחלה.

ההקטנה שבאון

ולפי"ז, הרי כידוע מאד האל"ף פעמים רבות מוגדר ביחס אליו יתברך שמו בבחינת "אני ראשון" וביחס שהוא נקרא אלופו של עולם שזהו ה' אל"ף, ולפי"ז הון זה ההקטנה כביכול, על ה"אלופו של עולם", וביאור הדברים - בשורש יצירת אדם נאמר "ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותינו", "בצלם אלקים עשה את האדם" שכביכול בצלם ובדמות של מעלה נברא האדם, וא"כ האדם הוא כביכול ה"זעיר אנפין", ההקטנה, הבבואה של מציאות צלם ודמות של מעלה, וזהו האון, ההקטנה של האל"ף, של האלופו של עולם, של ה"בצלמנו כדמותינו" שמתגלה בבנין יצירת האדם, זה ההקטנה וזה און מלשון כח - "כחי וראשית אוני", כלומר האון זהו ההקטנה של הכח שבדבר.

הבריאה כולה נבראה כביכול בחכמתא שזהו ה"בראשית ברא אלקים", כמו שאומר התרגום שם 'בחכמתא' וחכמה כדברי רבותינו כידוע מאד זהו כח - מה, -"כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים" כדברי רש"י הראשון בתורה, כידוע, והכח שמתגלה הוא לא מתגלה כפי תוקף כחו יתברך שהוא בלתי בעל גבול, אלא הוא מתגלה כהקטנה של מציאות הכח, זהו און, שבכח יצירת האדם, שה"בצלמינו כדמותינו" זה כביכול ההקטנה של מציאותו יתברך שמו.

המדרגות השרשיות- 'קודשא בריך הוא אורייתא וישראל', התורה הקדושה היא חכמתו, היא הכח שלו, והכח הזה יכול להתגלות בעצם החכמה דהיינו באורייתא, ויכול להתגלות באופן של הקטנה, וההקטנה כשהיא יורדת למדרגת הקלקול היא הנקראת בלשון חז"ל "תורה בגויים אל תאמין חכמה בגויים תאמין", ועיקר ה"חכמה בגויים תאמין" מתגלה אצל חכמת יון, עיקר כל התורה כולה היא י' שזהו עשרת הדיברות שבהם גנוז כל התורה כולה כמו שמביא רש"י כידוע מהאזהרות דרב סעדיה גאון, ואותו כח בעצם מגלה איך המועט מחזיק את המרובה, וכשה מתגלה מצד הנפילה זה נופל באופן שזה נראה כהקטנה של הדבר וזה הי' שהיא בבחינת הקטנה שמתגלה בחכמת יון שזה אותיות י' ו' נ', כלומר הון הוא המקטין את מציאות הי'.

בדקות זה מצייר איך הי' נראה כקטן מעיקרא- שתי מהלכים בדקות הסוגיא - או שהוא מקטין את הדבר או שהוא מגלה איך הוא נראה כקטן, -יש אופן שמקטינים את הדבר ע"י שתופסים את הי' שהיא האות הקטנה ביותר שלא מתגלה האופן שמרבים ממנה דברים ע"י שממשיכים את הי' לוי וממשיכים את הוי' לנ', אבל יש את התפיסה של הקטנה שזה נקרא יון, זהו חכמת יון שעליה נאמר "חכמה בגויים תאמין" שהיא היפך החכמה עליונה- חכמה עילאה.

-וכשה משתלשל למדרגה השלישית מאורייתא לישראל, -הרי ישראל נקראו בכמה וכמה שמות, ואחד מהשמות שהם נקראים הוא ישרון שזה אותיות ישר - ון -זה ההקטנה של קומתם של ישראל, כלומר- יש ישראל בגדלותם ויש ישראל בקטנותם, ישראל בגדלותם זה ישראל ישר - אל "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל" וישראל בקטנותם זהו מדרגת ישרון, ההקטנה של הון שמקטין את הישרות שבישראל.

ובעומק יותר כמו שמבואר בגר"א, יש מלאכים שהסיפא של השם שלהם הוא אותיות א-ל, והדוגמאות הרי ברורות, מיכאל, גבריאל, נוריאל, וכן ע"ז הדרך, ויש מלאכים שהסיפא של השם שלהם הוא אותיות הון, מטטר-ון, סנדלפ-ון וכן ע"ז הדרך, ומסביר הגר"א, מתי הסיפא הוא א-ל ומתי הסיפא הוא ון, יש מלאכים שמימין ויש מלאכים שמשמאל, המלאכים שמימין זהו בבחינת "מימיני מיכאל" [-וגם ה"משמאלי גבריאל" אבל כולם בתוך מהלכי הימין רק שזהו השמאל שבימין] שהם מסתיימים במדרגת א-ל, זהו מלאכי הימין שמסתיימים בשם א-ל בבחינת "חסד א-ל כל היום", אבל המלאכים ששייכים לצד השמאל, לגבורה, ליד כהה שזה היד החלשה, הם נקראים ון שזה ההקטנה של אותו דבר.

ולפי"ז להבין עמוק, ראשית הדבר מתגלה בחנוך, "ואיננו כי לקח אותו אלקים" חנוך זה אותיות כח - ון, והרי כסדר, בכל מילה יש את האותיות שבה ויש את המנין שבה שזה הנקרא בלשון חז"ל גימטריא, ובגימטריא יש גימטריא גדולה וגימטריא קטנה - מספר קטן, וחז"ל כסדר כאשר הם מסדרים מספר קטן, זה נקרא בלשונם "בחושבניה דחנוך", חשבון קטן הוא נקרא "חושבני דחנוך" כלומר - חנוך שעליו נאמר "ואיננו כי לקח אותו אלקים" שהוא נלקח בקטנותו והוא לא מגיע לסוד ההגדלה, זהו הציור של הקטנה כח - ון, וכידוע הוא הפך להיות מלאך הנקרא סנדלפון שהון של סנדלפון זה גופא חנוך כשהוא נתהפך למלאך.

ההקטנה שמתח ה'אל יברא'

ובעומק יותר, להבין - חז"ל הרי אומרים כידוע על הפסוק "ויאמר אלקים נעשה אדם", נתייעץ הקב"ה עם המלאכים מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא וכו'. וכפשוטו, הקב"ה הכריע "יברא" ע"י שהשליך אמת ארצה ונעשה מציאות הנבראים בכלל, והאדם בפרט, שהוא צורת כל הבריאה כולה, אבל בעומק יותר, אין כוונת הדבר שהיה הכרעה ברורה לאלו שאומרים יברא, אלא נעשה הכרעה שה"אל יברא" הוא באופן כזה שהקומה השלימה של ה"יברא" פעמים היא בשלימותה ופעמים היא מוקטנת שזהו ה"קטלה פלגא" של הקומה שמתגלה ה'אל יברא' בבחינת "מה לי קטלה פלגא מה לי קטלה כולה",

כלומר יש אופן שה"אל יברא" חל לגמרי כמו שהתגלה במדרגת מתן תורה - "אם אינם מקבלים את התורה אחזיר את כל העולם כולו לתוהו ובוהו" והיינו שחל כל הזמן ה"אל יברא" באופן של "תנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית" מעיקרא בגדר "תנאי קודם למעשה", זהו "אל יברא" גמור, ויש אופן שגם כאשר חלה מציאות הבריאה, הבריאה היא לא בהכרח עומדת קיימת בקומתה השלימה, אלא פעם קומתה שלימה - עליונה ופעם קומתה חסירה - קומה דהקטנה, זה ההבחנה שה"אל יברא" חל בתוך ה"יברא" שחל מציאות כזו של נבראים שהווייתם היא, שפעמים היא מציאות עליונה בשלימותה, ופעמים חסירה,

ובעומק, זה מה שמתגלה ביצירת האדם שמתגלה אצל כל אדם ואדם במעי אימו, - אדם הראשון וכן כל מעשה שאר הנבראים כמו שאומרת הגמ' בר"ה "בצביונם נבראו בקומתו נבראו לדעתם נבראו", כלומר, מציאותו היה שהוא נברא בקומתו השלימה, בקומתו העליונה, אבל שורש יצירת האשה שהוא שורש יצירת האדם במעי אימו כבר היה באופן שונה, היא נבראה מהאדם בזמן שנפל עליו תרדמה ותרדמה זה זמן הסתלקות המוחין שאז

האדם הוא מעין חש"ו - קטן, אותיות ון - כשמחליפים אותם בא"ת ב"ש זה מתחלף באותיות ט' פ' שזה טף - קטן, כלומר, האשה שדעתה קלה נבראה בזמן של הסתלקות הדעת, בזמן של שינה ונשים הרי הם מעין קטנים במידה מסויימת לכמה דברים שהם "בני ביקתא חדא ניהו", והרי שעומק גילויה הוא ממקום של קטנות, וא"כ, יצירת האיש נעשה באופן של קומה שלימה ואילו יצירת האשה נעשה כבר באופן של שורש של קומה חסירה.

נח ההקטנה שמתגלה בסדר הלידה

ולהבין ברור, מכאן ואילך מהו שורש הלידה של כל אדם ואדם וסדר לידתו - "והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד ותאמר קניתי איש את ה'" וכן ע"ז הדרך, כל אדם נולד מכח "כחי וראשית אוני", כלומר, כל אדם נולד מהאון של אביו, הוא ה"זעיר אנפין", הוא הבבואה המוקטנת של מציאות של אביו,

-וזה מתחיל מהדין ש"אסור לקדש את האשה עד שיראנה" שהוא רואה את אשתו דרך ה"אישון בת עין" ומכח שהוא רואה אותה דרך שם על ידי כן הם מצטרפים זה לזה. והסיבה שהוא רואה מכח אותו מקום - כי עומק הצירוף הוא מכח הקטנות שבדבר שמשם הוא מצטרף, ולכן אופן ההצטרפות היא באופן של מוציא טיפה, "דע מאין באת מטיפה סרוחה" שטיפה הוא מלשון טף - קטן, וא"כ, שורש היצירה באה מהאון כמו שהוזכר שאותיות ון בא"ת ב"ש מתחלפים לטף, זה ה"כחי וראשית אוני" ששורש כל הלידה מכאן ואילך נובע ממקום של קטנות.

וא"כ, האיש ביצירתו היה ממקום של קומה, אבל שורש יצירת האשה כבר היה באופן של טף, באופן של הקטנה, ולכן זה היה באופן של שינה שאישון שבעין זה מקום השינה - "המפיל חבלי שינה על עיני", כלומר משם שורש יצירתה,

ומכאן ואילך, זכר המצטרף לנקיבה ויש בו כח של הולדה, הוא מצטרף לקטנות שבנקיבה, והקטנות הזו היא באופן שכח ההולדה מתגלה מהאון שזהו מקום ההולדה, והדוגמא הבהירה היא ביעקב אבינו שבו נאמר הלשון שהוזכר "כחי וראשית אוני" שמשם נולד ראובן - "על כן קרא שמו ראובן" וראובן הוא אותיות אבר ון, כלומר שיש בו את ההקטנה של הקומה שבדבר, וכן יש כמה שבטים עם ון, שמעון - שמעון, זבולון מלשון "זבלני אישי" שזה זבל - ון, אבל מ"מ בשורש הלידה של ה"כחי וראשית אוני" מתגלה הקטנה שזהו אבר אבל מוקטן שזה ה-ון, זה אבר מוקטן בקומתו של יעקב אבינו. וא"כ, עומק קומתו של יעקב אבינו ירדה

ונצטמצמה, הבבואה שלו, ה"זעיר אנפין" נצטמצם למציאות של ראובן, וזה כמובן השורש של לידת כל אדם שכל כח הלידה הוא מכח אותו קטנות.

זה מצד היוצר שהוא הזכר שזה ה"דע מאין באת מטיפה סרוחה", אבל הפועל יוצא זה כשהוא הופך להיות "עובר במעי אמו" שזהו זמן הקטנות הגמורה שבאדם, כלומר, כל אדם תחילת יצירתו באביו הוא בבחינת טף - טיפה ותחילת יצירתו באמו הוא "עובר במעי אמו" שמכאן ואילך בזמן של קטנותו אז היא עומק יצירתו.

וא"כ ה"אל יברא" שבדברי המלאכים שהוזכר, צורת הדבר נעשה ביתר דקות בצורת היצירה, שצורת יצירתו של אדם מתגלה מקטנות לגדלות וא"כ, הוא מתחיל ממקום שבערך לגדלות, הקטנות היא בגדר "אל יברא", זה תחילת האדם בעודו עובר, ואז נעשה סדר גדילתו שהוא גדל והולך, והגדילה הזו היא גדילה עד למקום של המלאכים שאמרו "יברא".

ובדקות, בהקבלה למה שהוזכר קודם - "מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא", וכמו שהוזכר שאלו שהיו שייכים למדרגת הימין שהם המלאכים ששם מסתיים באל, אמרו "יברא", ואלו שהיו שייכים למדרגת השמאל שהם המלאכים ששם מסתיים ב-ון אמרו "אל יברא", ומכח כך סדר היצירה וסדר הגדילה שנעשה כמו שהוזכר, מתחיל ממקום של קטנות ועולה למקום של גדלות, זהו צורת היציאה. שהוא מתחיל ממקום של ון ועולה וגדל.

זהו הריון, הרי - ון שתחילת היצירה היא ממקום של ון ממקום של ההקטנה. וא"כ, כל קומתו של אדם בנויה באופן של קטנות ובאופן של גדלות, שזה הון שבעומק יצירתו של אדם.

היחס בין און לאון

אבל לפי"ז, להבין ביתר עומק - כאשר האדם נפטר הקרוב אליו הופך להיות **און**, גדר האון הוא מי שמתאבל על מקור יצירתו, הוא נולד מהאון של הכח המולידו וכאשר נעשה מציאות של ההקטנה נעשית **מאון לאון**, שהרי כל הכפלה של אותיות בלשון הקודש כמו שאומרים הראשונים זה בא בשביל להדגיש את הדבר, מעין מה שנאמר תמיד בקדשים "שנה עליו הכתוב לעכב", ולפי"ז המילה **און** מורכב מאון וההכפלה של האות נ' כלומר שזו ההקטנה הגמורה.

כאשר האדם נולד זה בבחינת "דע מאין באת מטיפה סרוחה", ודייקא "טיפה סרוחה" שהרי אם זה לא היה נקלט עד ג' ימים זה היה הופך להיות בגדר "מסרחת" אבל כשזה כן נקלט, זה אמנם "מסרחת", אבל זה "מסרחת" שהוא שורש למציאות של צמיחה,

אבל כאשר נעשה הסתלקות של האדם שהאון הופך לאונן, מתגלה ה"סרוחה" ב"לאן אתה הולך – למקום עפר רמה ותולעה" שזה הטיפה סרוחה שהופכת להיות למציאות של מיתה, ובטיפה הזו מתגלה אופן ההקטנה של האון שכאשר המוליד מת אז גם בנולד חל נקודה מסוימת של מיתה שזהו האונן, ועל מה חלה אותה נקודה של מיתה? על אותו טיפה שהוא קיבל מהמוליד, על זה חל עומק נקודה של ביטול שהוא הופך להיות ממדרגת און למדרגת אונן כמו שנתבאר.

היחס בין און לאונס

אבל יתר על כן, כל מציאות האדם בקומתו השלימה בזמן גדלותו היא שהוא בר דעת לעומת קטן שאין בו דעת, והרי עיקר הדעת מתגלה במדרגתו של משה רבינו שהוא בבחינת "רעיא מהימנא" שמתגלה בו כח ההנהגה שזהו כח הדעת שמכחה בא כח ההנהגה, וכללות ההנהגה הכוללת היא אצל משה רבינו שנקרא 'דעת הכולל' כדברי רבותינו כידוע מאד. ולפי"ז, איפה ההפקעה של מציאות הדעת של האדם? כאשר כופים את האדם ואונסים אותו לעשות דבר מה יש כאן הפקעה של קומת האדם, וזהו הגדר שלא אדם קטן, – אדם גדול זה אדם שעושה על פי דעתו ואדם קטן הוא מי שעושים בו בעל כרחו. והדוגמא הבהירה זהו בקטן כאשר הוא נולד שעושים בו ברית מילה – "אשר קדשנו במצוותיו וציונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו", זה מצוה שמתקיימת בקטן באונס ולא ברצון, אביו נצטוו בזה, ואם לא אביו הוא מל את עצמו או ב"ד, אבל ביסוד הדבר אביו נצטוו "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו", כלומר – קטן ההגדרה שלו היא שכולו במדרגת אונס, הוא לא במדרגה של דעת שיש לו כח פעולה, שיש לו כח של בחירה, אלא תחילת הוויתו מתחילה ממקום של אונס, זה מקום ביטולו כשעדיין הוא נמצא בקטנותו. ולפי"ז, בהגדרה הפשוטה ולאחר מכן ביתר עומק, בהגדרה הפשוטה כל אונס זה אותיות און - ס', והאות ס' כמו שאומרים חז"ל זה בחינת סטן שהרי פעם ראשונה שנאמר בתורה ס' כמו שדורשים חז"ל בבראשית רבה, זה בבריאת האשה שנאמר שם "ויסגור בשר תחתינה" – "כיון שנבראה, נברא סטן עמה", ולפי"ז כל אונס שהוא אותיות און - ס' ההגדרה שלו שהוא שורש השליטה של השטן, כלומר – כאשר חל ההפקעה של כח הבחירה שבאדם שהוא הנקרא אונס, נאבד ממנו ה"אונן", נאבד ממנו הכח שלו ומישהו אחר שולט על מציאות כוחו, – זה העומק הגמור של מציאות הקטנות שבאדם שכל הוויתו אינה אלא אונס.

יש "כחי" ויש "ראשית אוני", ב"כחי" יש שליטה של האדם שזהו "תכמה" כח - מה שהרי מ"ה בגימטריא אדם, אבל האותיות אחרי מ' ה' הם- ון שזה ההקטנה של מציאות האדם שהוא בגימטריא מ"ה. וזהו ה"ראשית אוני" שכאשר מתגלה ה"אוני" מתגלה מקום הקטנות שבאדם, -מקום הקטנות שבאדם מתגלה בעיקר באות ברית קודש שפעמים הוא אבר גדול ופעמים הוא אבר קטן וא"כ, מתגלה בו גדלות ומתגלה בו מציאות של קטנות, והצד של הקטנות שמתגלה בו זה האון שהוזכר שהוא מוליד מישהו ממקום של אונס, -ולכן גם במקום הזה יש דין של אונס בבחינת "אונס ומפתה", כלומר, זה מקום שחל בו גילוי של מציאות של אונס אלא שחס ושלום בקלקול הגמור זה אונס בבחינת "אונס ומפתה", ובאופן היותר דק של הדבר זה עצם כח ההולדה שהוזכר, שמתגלה שהוא מוליד קטן שכל הוויתו של קטן אינו אלא במדרגה של אונס, שזהו ה"אשר קדשנו במצוותיו וציוונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו", כמו שהוזכר.

אונס דקדושה- אדם שנפגל ע"י הבורא ית'

ומ"מ א"כ, השורש של האונס מהצד הנפול שבדבר, זה גופא הגדר של "אדם קטן" שכאשר מפקיעים מהאדם את הקומה השלימה שלו ואונסים אותו לפעול, זה גופא נקרא קטנותו של האדם, זהו האון שבאדם, ההקטנה שבמציאות קומתו של האדם.

אבל ביתר עומק, להבין ברור- כידוע מאד מה שמובא בראשונים הרמב"ם והראב"ד ועוד, שאלת 'דיעה ובחירה' האם האדם הוא בעל בחירה או שהוא משועבד לרצון הבורא יתברך שמו, -וכהגדרה הכוללת, זו שאלה שאין עליה תשובה, כלומר-מהצד של מדרגת הידיעה שלמעלה מהבחירה כל מעשיו של האדם הם אינם אלא במדרגה של אונס, וע"י מי הוא אונס? כביכול על ידיו יתברך שמו ש"הוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים כולם" ומצד כך, שורש יצירת האדם מוגדר כמו שהוזכר, מכח האון מלשון של אונס, כי כל הוויתו בכל מציאותו הוא אינו אלא הקטנה של ה'אלופו של עולם' שפועל בו, שפועל דרכו והוא נפעל ע"י מציאותו יתברך שמו, זה עומק נקודת הפעולה שפועלת בתוך מציאותו של אדם, וא"כ, הפעולה הזו שהאדם פועל היא בעצם נפעלת ע"י האל"ף העליון, ע"י האלופו של עולם אלא שזה לא מתראה לעין בגילוי כפעולה של הבורא, אבל זה הקטנה של מציאות פעולתו של הבורא, זהו, כביכול, כל מציאותו של האדם.

וא"כ, בעומקם של דברים- כל אדם מתגלה בו בציור מסויים האופן שהוא אונס, ומתגלה בו האופן שאין לו פעולה של דבר כמציאות לעצמו, אלא שבכל פעולתו הוא נפעל ע"י אלופו

של עולם שפועל בקרבו, זה נקרא **אונס דקדושה**, ומצד כך, כל מציאות האדם "נעשה אדם בצלמנו כדמותינו", "בצלם אלקים עשה את האדם", זה האון, ההקטנה של האלופו של עולם.

מקום ה'אישון' - ראייה ממקום ההקטנה ביחס לבורא **והכח הזה**, מצד הקדושה שבו, לא מצד נקודת הנפילה שבו - מתגלה במדרגת מתן תורה ב"כפה עליהם הר כגיגית", "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו", ובלשון חז"ל: "רצוננו לראות את מלכנו", "ויחזו את האלקים", זה היה מדרגת הר סיני, וכך יהיה לעתיד לבוא "כי עין בעין יראו בשוב ה' את שיבת ציון", וכמו שהוזכר כבר קודם כידוע, כאשר האדם מביט הוא מביט מתוך ה"אישון בת עין" שמשם הוא רואה כל דבר, כלומר - כאשר האדם מביט, הוא מביט מתוך ה"איש קטן" שבו, משם הוא רואה, -מצד הנפילה, זה מחמת שכח הראיה שבאדם נפל, וכיון שכך לכן במקום מבטו הוא מביט מתוך אותו קטנות משורש חטא האשה של "ותרא האשה" שהוא כח ראייה דקלקול של פגם העינים, מכח כך רואים ממקום של קטנות, זהו "אישון" מלשון "איש קטן" שמשם הוא רואה, וזהו "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל" כי מכח "האשה אשר נתת עמדי" הוא נעשה איש קטן דייקא, וא"כ הראיה באה מאותו מקום של נפילה.

אבל בעומק יותר, מה שהאדם רואה מכח האישון, זוהי ההבחנה של "האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב", "האדם יראה לעינים" - אז בעומק הוא רואה מכח האלופו של עולם, אלא שזה בהקטנה, זהו גדר מה שהוא רואה מתוך מציאות האישון, מי שרואה במדרגה של "עין בעין יראו בשוב ה' את שיבת ציון", "יראהו בעין שכלו" כלשונו של החובות הלבבות, כלומר - הראיה שלו היא בעצם ראייה של "ויחזו את האלקים", אלא שכיון שביחס לבורא הוא "בצלמנו כדמותינו" שהאדם הוא אופן של הקטנה, אז כל הראיה שלו הוא ממקום של "בת עין" שמשם הוא מתחיל לראות את כל מה שהוא רואה, מאותו מקום של הקטנה, - משם הוא רואה את כל ראייתו.

והראיה הזו, זו שלימות מדרגת מתן תורה מהצד העליון של הראיה, ומאותו מקום נאמר "רצוננו לראות את מלכנו", - ומאותו מקום נאמר "כפה עליהם הר כגיגית" שזה אופן של גילוי של האון שבאונס, אבל זה לא מהצד של הס' דקלקול שהרי במדרגת מתן תורה נאמר שנסתלק יצר הרע מביניהם כמו שדורשים חז"ל "חרות על הלוחות - חירות ממלאך המוות", והרי 'הוא שטן, הוא יצה"ר הוא מלאך המות' וא"כ, אין שם את צד הנפילה של האונס אלא

מתגלה האונס בפנים העליונות שבו, שגילוי האונס זה שהוא מעין הבורא כביכול, –שהנברא הוא האון – ההקטנה של מציאות הבורא יתברך שמו, זה שלימות ההארה של האונס שנתגלה במדרגת מתן תורה וזהו המדרגה שעליה נאמר "אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם" שזה קאי על מתן תורה כמו שדורשת הגמ' בריש ע"ז, [-ורק מצד הנפילה ואמר "אכן כאדם תמותון"] כלומר, כיון ש"בצלם אלקים עשה את האדם" ווא"כ "אני אמרתי אלקים אתם" היינו, שהויתם מתגלה שזה הקטנות, מעין כביכול של "בצלמנו כדמותינו" שזהו הקטנות של יצירת האדם, והקטנות הזו זה "אני אמרתי אלקים אתם" שבמדרגת מתן תורה.

וא"כ, השלימות של מדרגת האון כאשר היא מתגלה מצד נקודת התיקון שבה, הקומה שבדבר הופכת להיות שמציאותם של ישראל היא שהם קטנים ביחס למציאות הבורא, –יש את הקטנות והגדלות של האדם ביחס לעצמו שזה הזמני קטנות וזמני גדלות שבאדם, ויש את מציאות הוית האדם –וישראל בפרט– שביחס למציאותו יתברך שמו לעולם אין להם במציאותם אלא מציאות של קטנות ביחס אליו יתברך שמו. וזוהי השלימות הגמורה של הקטנות שמתגלה בקומתו של האדם, זה האון דקדושה שמתגלה כמו שהוזכר.

האון מצד ה'לעומת זה'

אבל כאשר נעשה מציאות של חטא, הא' כידוע, מתחלף לע' בבחינת "כתנות אור" שהתחלף ל"כתנות עור" שע"ז נאמר "ויעש להם כתנות עור וילבישם", ומצד כך המילה און בא' הופכת להיות עון בע', וכמו שהזכרנו שא' ו'ן' הוא גם מלשון "יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו" ומדרגת עון-און הוא היינו-הך – יש מדרגה של חטא, יש מדרגה של פשע ויש מדרגה של עון שהם מקבילים לשוגג, מזיד ו'להכעיס', והעון זה כאשר האדם עושה מעשה און ו'ואיש און מחשבותיו" כלומר, שזה שורש מציאות הנפילה, –היפך המדרגה של ההקטנה שבאון שכל הויתו אינה אלא גילוי של קטנות ביחס למציאות הגדלות של הבורא יתברך שמו, כאשר מתגלה הנפילה שבדבר שמתגלה מציאות של און, התפיסה של כח החטא שבדקדוק הלשון זהו כח העון כמו שהוזכר, זהו המציאות של הדבר שהוא הופך להיות גדלות לעצמו.

ולהבין- ההיפוך של האותות עון הם האותיות ענו כי הם דבר והיפוכו כאשר האדם מכיר את האון שבו מצד נקודת התיקון כמו שנתחדד, זהו האון שביחס לגדלות הבורא האדם

קטן וזה גופא ענוה, וזה האון ששם כשהא' מתחלף לע' זהו ענו מצד נקודת התיקון של קטנות האדם ביחס לגדלות הבורא, שהוא גופא עומק נקודת הענו כמו שנתבאר, אבל כאשר זה מתגלה מצד נקודת הקלקול והאון הופך להיות כח דקלקול, עי"כ נעשה מציאות הדבר, שזה הופך מענו לעון.

ה"דבר והיפוכות" שבאון

ובלשון רבותינו זה נקרא: "מאן דאיהו זעיר איהו רב", והדוגמא הברורה לכך זהו המילה און שבה אנו עוסקים, און - און, תפסת הון זה המשכה של הי' שהופך להיות ו' והופך להיות ו', וכפשוטו מצד סדר הדברים, הי' היא קטנה, הו' מתארכת יותר והן' מתארכת עוד יותר [על אף שבגדרי כתיבת ס"ת נו"ן כפופה ונו"ן פשוטה הם אותו אורך אלא שנו"ן כפופה זה "נאמן כפוף" ונו"ן פשוטה זה "נאמן פשוט" כלשון הגמ' בשבת בדף ק"ד], וא"כ זהו האריכות שמיי נעשה ו' ומו' נעשה מציאות של ו', אבל לכאור' בלשון הקודש הון הופך להיות מציאות של הקטנה? - כאן מונח ה'דבר והיפוכו' וכלשון חז"ל שהוזכר, "מאן דאיהו רב איהו זעיר, מאן דאיהו זעיר איהו רב" כלומר - "מאן דאיהו זעיר" בעומק "איהו רב", והיינו שעל אף שמתגלה במציאות הון בלשון הקודש שזה הופך להיות מציאות של הקטנה אבל אם זה מצד נקודת התיקון שזהו "מאן דאיהו זעיר" שבעצם הוא זעיר, הוא הופך להיות "איהו רב" וזה המדרגה שזה הופך להיות מאון בא' לענו בע', - זהו "מאן דאיהו זעיר איהו רב", שבאמת נעשה לו מציאות של אריכות של הו' והן' שהתארכו, בזה הוא נחשב "איהו רב".

אבל מצד נקודת הקלקול, "מאן דאיהו רב" שהוא לוקח את הי' והוא מאריך אותה בו' והוא מאריך אותה בן' - "איהו זעיר", שהון הופכים להיות בלשון הקודש מציאות של ההקטנה, היפך מציאות ההגדלה שבדבר.

וכדוגמא בעלמא, פעם ראשונה שיש בתורה ון זהו בארבעה נהרות כמו שנאמר בקרא ש"ם האחד פישון הוא הסובב" וגו', ופישון הוא בגימטריא מות כלומר, שהאריכות הראשונה שמתגלה בון, מתגלה בה שורש למציאות של מות, שאצל מי שפישון נהיה בבחינת הגדלה מלשון "פש ליה" בארמית שהוא ל' של יתר, ההגדלה הזו זו הגדלה של "מאן דאיהו רב" והוא הופך להיות זעיר, הוא הופך להיות מציאות של מות, של נפילה כמו שנתחדד. והנפילה הזו היא מכח ההגדלה גופא שעושה לו מציאות של קטנות.

ובלשון פשוטה בהקבלה למה שהוזכר קודם, מי שכל הווייתו נתפסת ביחס לבורא שהוא מכיר את ה"איהו זעיר" שבו, מכח כך הוא מכיר את ה"רב" האמיתי וזהו ה"איהו רב" כי יש

לו הכרה במציאות הבורא ובטילות לבורא והתכללות בו ית'. אבל "מאן דאיהו רב" שכביכול יש לו הסתרה של מציאות הבורא והוא מתחיל את ההויה מהמציאות של עצמו – "איהו זעיר" שאין לך קטן יותר מכך, –זהו המציאות של האון דקלקול, וזה האופן של –ה"כחי וראשית אונני" של "פחז כמים אל תותר" שהתגלה ניצוץ דקלקול גם אצל יעקב אבינו, וזה האופן שזה הופך להיות "און מחשבותיו" וזה הופך להיות עון של מזיד להכעיס בעומק נקודת הקלקול. וא"כ, כל עומק תפיסת האדם במעמקים של הנפש, –אם האדם בכל דבר רואה את מציאות הבורא הוא רואה את כל הבריאה כולה קטנה, וזה מדרגתו של משה רבינו שמכח של משה רבינו היה גילוי של "שכינה עמו" הוא רואה בבריאה כל דבר רק ביחס לבורא כביכול, ואז הוא רואה אותו קטן, –ומשם היה הענוה של משה רבינו שנאמר בו "והאיש משה ענו מכל האדם אשר על פני האדמה", –יש אופן שהאדם ענו כפשוטו, "דע מאין באת מטיפה סרוחה" שזה ה"אונני" כפשוטו, שמכח ה'מטיפה סרוחה', אבל יש את העומק של "מאין באת" ושל ה"לאן אתה הולך" ביחס ל"לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני ממ"ה הקב"ה", וכשהכל נמדד ביחס של "לפני ממ"ה הקב"ה" שם מתגלה עומק הקטנות של האון הגמור –"מאן דאיהו זעיר איהו רב".

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net
לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529
לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:
טלפון 052-763-8588 פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים 9116302
info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 718.521.5231073.295.1245 USA